

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 8,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (prze-
szkód w zakładzie, złożenia pracy itp.) abonent nie ma prawa żąda-
nia niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lin. 15 gr.
na str. 2-lin. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145268.

Członkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drw.

Rok III.

Nowemście n. Drwęcą, wtorek dnia 31. marca 1936 r.

Nr. 38

Miljon złotych na dożywianie dzieci.

Miljon złotych przeznaczył rząd na akcję dożywiania i pomocy odzieżowej dla dzieci.

Rząd stwierdził, że akcja, jaka była dotychczas przeprowadzona w zakresie opieki nad dziećmi jest niewystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb, że trzeba zdobyć się na wysiłek znacznie większy.

Ogromna jest bowiem liczba dzieci głodnych lub niedostatecznie, lub nieodpowiednio odżywianych.

Głodują spewnością dzieci blisko półmilionowej rzeszy bezrobotnych. Główny Urząd Statystyczny przeprowadził w 1932 r. badanie budżetów domowych rodzin robotników bezrobotnych w Warszawie. Badania te wykazały, jak bardzo niski jest poziom ich odżywiania, przeciętne spożycie na jednostkę konsumcyjną wynosiło rocznie mięsa i wędlin 26 kg., masła 7/10 kg., innych tłuszczów 8 kg., również mało nabiału, mleka 39 litrów rocznie, sera 2/10 kg., jaj 9/10 kg., cukru i słodczy tylko 13 kg., owoców i przetworów owocowych zaledwie 1/10 kg., rocznie. Natomiast dużą stosunkowo pozycję stanowiły kartofle — 247 kg. i chleb — 115 kg. Odżywianie dzieci w takich warunkach nie może być wystarczające.

Ale tak samo źle odżywiają się dzieci robotników zatrudnionych, jeżeli weźmiemy pod uwagę ich małe zarobki, wynikające z małej ilości dni pracy w tygodniu i z roku na rok coraz bardziej obniżanych stawek płac. Nie mogą dobrze karmić dzieci robotnicy, wśród których blisko 50 proc. zarabia poniżej 20 zł. tygodniowo, a w tem 14,2 proc. poniżej 10 zł. tygodniowo. Nędze cierpią dzieci tysięcy chałupników, drobnych handlarzy, rzemieślników, masowo niedo-
jadają również dzieci na wsi.

Następstwa stałego niedożywiania dzieci są bardzo groźne dla społeczeństwa i państwa.

Dziecko źle karmione, nie może normalnie rozwijać się fizycznie, wyrasta na słabego chorego obywatela, niezdolnego do wydajnej pracy, niezdolnego do służby wojskowej i obrony kraju.

Dziecko stale głodne nie może również dobrze rozwijać się psychicznie, swobodnie się uczyć. Poważną przeszkodą w uczęszczaniu do szkoły jest również brak odzieży, szczególnie ciepłego ubrania w zimie.

W Warszawie podczas tegorocznych silnych mrozów opowiadano o licznych wypadkach kolejnego wprowadzania przez matkę dzieci do szkoły w tym samym jednym ciepłym przyodziewku, często jednak brak jest i tego jedynego palta. Odczuwają to zwłaszcza dotkliwie dzieci na wsi, ze względu na znaczne nieraz odległości między szkołą a domem.

Głód nędza powoduje ponadto olbrzymie spustoszenie moralne. Głód spewnością nie jest dobrym doradcą. Obliczono, że liczba przestępstw w Polsce wzrosła w ostatnim dziesięcioleciu o 77 proc., a liczba kradzieży o 109 proc. Dziecko stale głodne, które widzi jednak przez okno szyb wystawnych najwyszukańsze smakołyki, łatwo deprawuje się moralnie, da się skusić do kradzieży, a z czasem również łatwo ulegnie agitacji politycznej niepożądanych elementów.

Oceniając powagę sytuacji i potrzebę natychmiastowej silnej akcji, rząd zdecydował się, mimo daleko idących obciążeń budżetowych przeznaczyć milion zł. na walkę z nędzą dzieci.

Suma ta naturalnie nie może zaspokoić wszystkich potrzeb. To też ma ona na celu nie tylko zwiększyć bezpośrednio fundusze, przeznaczone dotychczas na akcję pomocy dzieciom, ale posłużyć jako bodziec do jaknajenergiczniejszej akcji społeczeństwa. Rząd zwraca się bowiem równocześnie do samorządów o asygnowanie pieniędzy na ten cel, poleca wojewodom tworzenie wojewódzkich i lokalnych komitetów, któreby zwróciły się z apelem do społeczeń-

Sejm uchwalił pełnomocnictwa na wypadek konieczności państwowych.

Jakkolwiek rządowy projekt ustawy o pełnomocnictwach dotyczy krótkiego tylko, bo dwumiesięcznego okresu, uzyskanie zgody Sejmu, bynajmniej nie poszło gładko.

Już w komisji wysunięto zastrzeżenia zwężając następnie możność wydawania dekretów do ciasnych ram „konieczności nadzwyczajnych“.

Na plenarnym posiedzeniu Sejmu zastrzeżenia te posunięto jeszcze dalej.

Szereg posłów z gen. Zeligowskim na czele wypowiedział się wogóle przeciwko udzielaniu pełnomocnictw. Pos. Zeligowskiemu chodzi o po-

wagę Izby sejmowej która nie powinna spychać na rząd odpowiedzialności za pracę ustawodawczą,

Jeżeli będzie trzeba — woła generał — zjedziemy się tu w ciągu jednego dnia, a jeżeli potrzeba, my tu łóżka postawimy i będziemy nocowali. Dokoła świat się przebudowuje, a my zadowalamy się błyskotliwymi frazesami.

Nie chcę czynić żadnych przeszkód naszemu Rządowi.

Jeżeli jakiś zarzut mam uczynić rządowi, to chyba ten, że nie chce on wierzyć w swoje siły i nie wierzy w siły Narodu. A tymczasem te siły są wielkie i czekają tylko wielkiego programu, za którym pójda z największym zaufaniem (Oklaski).

Logika innych przeciwników udzielenia pełnomocnictw kroczyła dość różnymi drogami. Tak np. pos. Kraśnicki wypowiedział się przeciwko pełnomocnictwom, gdyż „chce współpracować z rządem“.

Pos. Morawski znowu radził zmienić Konstytucję i udzielić P. Prezydentowi pełnomocnictwa na wydawanie dekretów z mocą ustaw na lat 5 lub 6. Dlatego pos. Morawski jest przeciwny pełnomocnictwom obecnym.

Zwolennicy udzielenia rządowi pełnomocnictw również nie byli jednomyślni w motywowaniu swego stanowiska.

Motywowano je przede wszystkim tem, że niepodobna pozostawić rządowi nawet na okres dwu miesięcy bez możności ustawodawczego działania, gdy zajdzie tego pilna i nieodzowna potrzeba.

Pos. Dębicki w imieniu grupy wiejskich działaczy społecznych opowiada się za udzieleniem rządowi pełnomocnictw, gdyż nie nadużył on poprzednich.

Pos. Kopeć oświadczył się przeciwko wielkim zastrzeżeniom w pełnomocnictwach. Pos. Wagner uważa całą dyskusję nad pełnomocnictwami za zbędną. Pos. Pacholczyk nawołuje: „nie przeszkadzać rządowi!“ mówiąc m. in:

Zbliżają się ferie świąteczne, w czasie których mimo zdania gen. Zeligowskiego, nie przyniesiemy jednak łóżek do Sejmu i nie będziemy pracowali. Poza tem tempo prac było takie, że wielu z nas, biorących czynny udział w życiu Sejmu, nie miało 8 godzin odpoczynku. Dlatego 6-tygodniowy wypoczynek przyda się nam, a rządowi umożliwi realizację tego co zostało uchwalone.

Pos. Zubrzycki wskazuje na szerzący się w społeczeństwie pesymizm, defetyzm, rozgoryczenie i dlatego jest za udzieleniem rządowi pełnomocnictw. Może rząd zdoła przełamać te nastroje.

Głosowanie.

W głosowaniu upadła poprawka posła Hutten-Czapskiego, zmierzająca do wyłączenia z pełnomocnictw sprawy zaciągania nowych zobowiązań finansowych i poprawka posła Kopcia o skreślenie przepisu ograniczającego pełnomocnictwa od wypadków nadzwyczajnych konieczności.

Natomiast przyjęto poprawkę posła Podolskiego ograniczającą pełnomocnictwa od wypadków nie „nadzwyczajnych konieczności“ lecz „konieczności państwowych“, poczem w głosowaniu nad całością ustawy przyjęto ją znaczną większością głosów w obu czytaniach.

Jedno z największych bankructw bankowych w Polsce.

Lwów. Badanie ksiąg zlikwidowanego ostatnio we Lwowie banku pod nazwą „Polski Bank Przemysłowy“ wykazało, iż jest to jedno z największych bankructw bankowych w Polsce, bowiem pasywa wynoszą 12 milj. złotych. Poza Skarbem Państwa i Ubezpieczalni, inni wierzyciele nie dostaną.

Komuniści sprawcy zająć aresztowani w Częstochowie.

Po czwartkowych zajściach w Częstochowie, w mieście panuje całkowity spokój.

Sześciu rannych spośród tłumu pozostaje na leczeniu w szpitalu.

Ustalono, że od kamieni, rzucanych z tłumu ranni zostali spośród policjantów — posterunkowy Wojciech Atlasik, st. post. Chudziak, przodownik Józef Olszany i st. post. Jan Rybalski.

Dochodzenie ustaliło, że głównymi inspiratorami zająć byli działacze komunistyczni.

Po aresztowaniu przekazano ich do dyspozycji władz sądowych.

Krwawe zajścia w Częstochowie stoją w związku z zakończeniem akcji pomocy doraźnej.

W godzinach rannych kilkuset bezrobotnych udało się przed gmach starostwa, a następnie przed magistrat, gdzie bezrobotni wyłonili spośród siebie delegację.

Delegacja ta udała się do prezydenta miasta celem otrzymania informacji co do dalszej pomocy doraźnej oraz co do terminu rozpoczęcia robót publicznych.

Wobec nieobecności prezydenta delegacja nie została przyjęta. Bezrobotnych wezwano do rozejścia się. Mimo to pewna grupa podżegana przez działaczy komunistycznych, wezwania nie usłuchała.

W związku z wypadkami w Częstochowie min. Raczkiewicz przyjął sen. Marjana Malinowskiego i Emila Bobrowskiego, którzy uzasadniali konieczność jaknajrychlejszego rozpoczęcia robót publicznych.

Katastrofa lotnicza pod Bydgoszczą 2 lotników poniosło śmierć.

W piątek z rana o godz. 7-ej wystartował z 4 pułku lotniczego ppor. Józef Korsak z kapralem Szulcem na loty ćwiczebne po Pomorzu.

Podczas manewrowania nad terenem ćwiczebnym przy lotnisku bydgoskim, z nieustalonych dotychczas przyczyn samolot spadł!

Ppor. Korsak i kapr. Szulc ponieśli śmierć na miejscu.

stwa, organizowały zbiórki w pieniądzech, naturaljach, odzieży. Dla skoncentrowania akcji, w czasie organizowania zbiórek dla dzieci, mają być wstrzymane wszystkie inne zbiórki.

Miljon złotych przeznaczony jest zarówno dla miast, jak i dla wsi, rozdzielony pomiędzy województwa, zaleźnie od różnych potrzeb terenu: nasilenia bezrobocia, klęsk żywiołowych (głód na Polesiu) itp.

Nie ulega wątpliwości, że tak jak państwowe roboty publiczne i inwestycje nie tylko bezpośrednio przyczyniają się do zmniejszania się klęski bezrobocia, ale i działają w silnym stopniu pośrednio, wywołując wzmoczoną działalność przemysłu, tak samo i milion złotych, rzucony przez rząd do walki z nędzą i głodem dzieci, poruszy grosz publiczny, pociągnie za sobą nowy łańcuch ofiar i świadczeń, zmobilizuje najwyższy wysiłek społeczny z myślą o przyszłości narodu i Państwa.

41.300.000 złotych wyasygnował Rząd.

W prezydium Rady ministrów odbyła się pod przewodnictwem p. premiera Marjana Kościłkowskiego konferencja poświęcona sprawie realizacji rządowego programu inwestycyjnego.

Na konferencji tej stwierdzono, iż w ramach programu uruchomiono już dla poszczególnych urzędów, prowadzących roboty inwestycyjne, kwotę 20 milionów zł. w tej chwili, w związku z wejściem w okres wiosenny, postanowiono przyspieszyć asygnowanie dalszych kwot.

W czasie konferencji p. premier podkreślił konieczność realizacji uchwalonego planu inwestycyjnego w możliwie jaknajkrótszym czasie i w sposób zapewniający jaknajlepsze wykorzystanie uruchamianych kredytów dla zatrudniania bezrobotnych.

Wreszcie ustalono, że do Świąt Wielkanocnych zostanie przekazana do dyspozycji urzędów wykonywujących roboty inwestycyjne dalsza kwota w wysokości 15 milionów zł.

Ponadto — na podstawie ustawy o dodatkowych kredytach na r. 1936—37, uchwalonej

we czwartek przez izby ustawodawcze, — będą uruchomione kredyty: w min. rolnictwa — 700.000 na pomoc dla drobnego rolnictwa, 400.000 na pomoc siewną, w min. opieki społecznej — 700.000 dla ludności dotkniętej klęskami elementarnymi.

Wreszcie będzie otwarte dodatkowo 4.500.000 zł., poczynając od kwietnia r. b. dla funduszu pracy na akcję zatrudnienia na wsi, zwłaszcza w województwach wschodnich.

Pomoc dla rodzin ofiar zająć krakowskich.

KRAKÓW. Władze administracyjne w Krakowie badają położenie materialne rodzin zabitych w czasie zająć poniedziałkowych celem przyjęcia im z pomocą. Jednocześnie szeroką akcją pomocy dla rodzin zabitych i rannych samorzutnie przeprowadza społeczeństwo krakowskie.

Napad bandycki na plebanję.

Opatów. Na plebanję we wsi Krynki, pow. opatowskiego, napadło 6 zamaskowanych bandytów.

Bandyci po steroryzowaniu służby i księdza zrabowali z gabinetu proboszcza Remiszewskiego około 900 zł. zegarek papiery wartościowe i 4 książeczki P.K.O. na ogólną sumę 1.050 zł.

Policja zarządziła pościg, który narazie nie dał rezultatu.

Przymusowe przysposobienia wojskowe we Francji.

PARYŻ. Minister obrony narodowej gen. Maurin oświadczył na posiedzeniu senackiej komisji wojskowej, że we Francji zostanie powołana do życia instytucja przymusowego wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego dla młodzieży.

Niemcy będą płaciły punktualnie za tranzyt.

W rokowaniach o należności za tranzyt kolejowy przez Pomorze, strona niemiecka — jak się dowiadujemy — wyraziła gotowość całkowitego i punktualnego regulowania należności bieżących.

Odpowiednia konwencja tranzytowa polsko-niemiecka z dnia 21 kwietnia 1921 r. przewiduje regulowanie należności za tranzyt najpóźniej w przeciągu dwóch i pół miesięcy, za każdy miesiąc.

W ten sposób należność za tranzyt w kwietniu powinna być uregulowana najpóźniej do 15 czerwca.

Co do spłaty zaległości, które powstały w ciągu 2 lat i dochodzą do 90 milj. zł. — to sprawa ta będzie przedmiotem dalszych rokowań z ambasadorem v. Moltkiem na podstawie posiadanych przez niego pełnomocnictw.

Terminy płatności zobowiązań państwowych.

W drugiej połowie marca przypadają płatności następujących zobowiązań państwowych — częściowo już przekazanych — za łączną równowartość około 22 milj. złotych, a mianowicie: z tytułu obsługi 7 proc. Pożyczki Stabilizacyjnej — 270.000 dolarów w złocie, 6 proc. Pożyczki dolarowej — 417.000 dolarów, 6 i pół proc. Pożyczki Zapalczanej — 1,2 milj. dolarów, z tytułu obsługi zobowiązań Ministerstwa Komunikacji — 5,9 milj. fr. fr., 759.000 dolarów i 78.400 funtów ang., z tytułu obsługi długu polikwidacyjnego — 3.900 000 fr. fr. i 141.000 szw. z tytułu zobowiązań Funduszu Drogowego 175.000 fr. szw. oraz 150.000 franków francuskich.

800-lecie wioski wielkopolskiej.

Cicha wioska Bralin w pow. kępińskim, niegdyś miasto, położone na prastarym szlaku handlowym z Wrocławia do Kalisza, obchodzić będzie w roku bieżącym 800-lecie swego istnienia.

Nowa katastrofa powodzi w Ameryce.

3 stany pod wodą.

NOWY JORK. Dolinę rzeki Ohio nawiedziła nowa katastrofa powodzi.

Woda zalała znaczne obszary w południowo-zachodniej części stanu Ohio, oraz w stanach Kentucky i Indiana.

Liczne miejscowości znalazły się pod wodą. W katastrofie powodzi zginęło 10 osób, a 20 000 ludzi jest bez dachu nad głową.

W stanie Wisconsin jeden z dopływów rzeki Mississippi wystąpił z brzegów, zalewając znaczne obszary.

Poziom wody na rzece Mississippi wzrasta w sposób niepokojący.

W północnym biegu rzeki w stanie Texas szalejący wczoraj orkan połączony z oberwaniami się chmur wyrządził znaczne szkody, od których ucierpiało najwięcej miasto i okolice Tyler.

Szybki rozwój małej nadmorskiej osady.

W bliskim sąsiedztwie Gdyni rozwija się coraz szybciej i coraz więcej upadająca się do miasta niewielka przed paru laty osada — Rumja.

Obecnie Rumja liczy już 8.000 mieszkańców, posiada planową zabudowę i oświetlenie. Ostatnio otrzymała Rumja uprawnienia podatkowe miejskie.

Burmistrz Rumji, czynił silne starania o uzyskanie uprawnień na odbywanie się małych targów.

Władze ustosunkowały się bardzo przychylnie do poczynań zarządu gminnego i w najbliższym już czasie nastąpi otwarcie małych targów w Rumji.

Na targach sprzedawane będą artykuły spożywcze, naczynia i narzędzia gospodarcze i rolnicze, jak również produkty przemysłu ludowego, których wytwarzaniem zajmuje się okoliczna ludność.

Konieczność przyspieszenia robót publicznych

Delegacja parlamentarna do p. premiera,

Klub dyskusyjny posłów i senatorów, uczestników walk o niepodległość, postanowił wysłać delegację pod przewodnictwem sen. Sieroszewskiego, celem omówienia kwestii szybkiego zatrudnienia bezrobotnych, oraz podłoża ostatnich zająć w Krakowie i Częstochowie. Zainterpelowany przez nas przewodniczący klubu sen. Sieroszewski, który na czele delegacji udaje się do p. premiera Kościłkowskiego oświadczył:

— Delegacja żadnych pisemnych deklaracji nie składa. Udaje się do p. premiera, by wyrazić głębokie zaniepokojenie, jakie ogarnęło klub dyskusyjny wobec powtarzających się wypadków zaburzeń w rozmaitych miejscach. Delegacja uważa, iż jedyny sposób zapobieżenia szerzeniu się tej tragicznej epidemii, będzie jaknajszybsze uruchomienie robót publicznych, co by usunęło spod wpływów zbrodniczej agencji bezrobotnych, doprowadzonych przez przednówkową nędzę do łatwej podatności na wszelką płynącą zzewnątrz zbrodniczą propagandę.

Projekt budowy kanału, zatoka Pucka—Morze.

Na posiedzeniu Komisji Morskiej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni w dniu 26 bm. pod przewodnictwem radcy J. Rummla, rozpatrywano projekt budowy kanału pomiędzy Zatoką Pucką a otwartym morzem z ujściem w miejscu budowy portu rybackiego w Wielkiej Wsi. Komisja doszła do wniosku, że budowa tego rodzaju kanału mogłaby przyczynić do podniesienia gospodarczego miejscowości, położonych w głębi Zatoki Puckiej oraz ułatwić rybołówstwo na morzu otwartym dla rybaków, osiadłych nad brzegami Zatoki.

Co zrobił kanclerz Hitler dla wschodnich prowincji Niemiec?

Prasa wschodnio-niemiecka rozwija w ostatnim czasie niesłychanie ożywioną działalność propagandową na rzecz wyborów do Reichstagu, odbywających się w dniu 29 marca b. r. pod hasłem jednomyślnego poparcia ostatnich posunięć rządów narodowo-socjalistycznych na terenie polityki zagranicznej przez całe społeczeństwo niemieckie. Propaganda ta — posiadająca szczególnie jaskrawe formy na terenie Prus Wschodnich i Śląska Opolskiego — opiera się tu i tam na tych samych założeniach ogólnej propagandy wyborczej, zmierzającej do zmobilizowania każdego mieszkańca Niemiec dla wzięcia udziału w wyborach.

Prasa wschodnio-pruska — z „Koenigsberger Allgemeine Zeitung“ na czele — podaje więc biła s prac rządów narodowo-socjalistycznych, dokonanych na terenie Prus Wschodnich prac nie pozostałych bez śladu na całokształcie życia gospodarczego prowincji wschodnio-pruskiej pozytywnie do partii w czasie akcji przedwyborczej.

Wpływy z podatków na terenie Prus Wschodnich wzrosły w r. 1935 o 73,9 proc. w stosunku do r. 1932 i przewyższyły poważnie przeciętną dla całego państwa, wynoszącą 56,2 proc. Oszczędności wzrosły z 54,1 proc. przy przeciętnej dla całego państwa 34,2 proc. Rozparcelowano okrągłe 30.000 ha ziemi i osadzono na niej 2.108 chłopów. Ważną pozycją, po zdobywaniu ziemi uprawnej. W tej dziedzinie osiągnięto duże sukcesy, gdy mianowicie w r. 1932 zdobyto w ten sposób tylko 5.600 ha, to w r. 1933 zmiejoryzowano już z górą 52.000 ha w r. 1934 28.000 ha. Uprzemysłowienie prowincji idzie naprzód w tempie forsownym. Poczet sukcesów gospodarki hitlerowskiej w Prusach Wschodnich zamyka prasa niemiecka cytując z przeładunku towarów w Królewcu, który

wzrósł z 1,7 milionów ton w r. 1932 na 2,9 milionów ton w r. 1935.

Jeżeli chodzi o teren Śląska Opolskiego, to z analogicznym bilansem prac występuje na swoich łamach bytomska „Ostdeutsche Morgenpost“.

Wydobycie węgla na Śląsku Opolskim wzrosło w stosunku do r. 1932 z 15,3 milj. ton do 19,4 ton do 19,4 ton w r. 1935. Produkcja surowca żelaza wykazała wzrost olbrzymi z 30.900 ton w r. 1932 wzrosła do 175.000 ton w r. 1935. W dziedzinie produkcji stali surowkowej wyniki wyrażają się w tym samym czasie w cyfrach do 182.700 ton (r. 1932) i 377.970 ton (r. 1935). Na terenie prowincji zmniejszyło się bezrobocie: pod koniec 1935 r. zarejestrowanych bezrobotnych było ponad 72.000. Poważne ożywienie wykazała kolej, zwiększając poważnie zdolność przeładunkową posiadaną przez siebie taboru. Wzrosły oszczędności w bankach o 38 proc. w stosunku do r. 1932. Na ogólne ożywienie na rynku pracy i w życiu gospodarczym wpłynęły prace nad budową kanału Adolfa Hitlera, mającego zbliżyć drogą wodną tereny przemysłowo-górnictwa Śląska Opolskiego poprzez Odrę z resztą dzielnic Rzeszy.

Cytowane przez prasę wschodnio-niemiecką fakty niewątpliwego ożywienia życia gospodarczego we wschodnich prowincjach państwa niemieckiego stoją w ścisłym związku z przeprowadzaną na terenie całych Niemiec akcją sztucznego nakręcania koniunktury gospodarczej przez podejmowanie wielkich robót inwestycyjnych wzgl. przez zwiększenie się potrzeb pewnych dziedzin życia publicznego, pośrednio wpływających na zwiększenie się produkcji w pewnych dziedzinach przemysłu. W pierwszym wypadku chodzi np. o prace, dokonywane przez kadry „Arbeitsdienst“ na terenie Prus Wschodnich, polegające na zdobywaniu ziemi przez osuszanie terenów bagnistych wzgl. o budowę np. wspomnianego już wyżej kanału Adolfa Hitlera, czy o budowę autostrad ze Śląska w

głąb Rzeszy, w drugim wypadku na zwiększenie np. produkcji przemysłu śląskiego na Śląsku Opolskim wpłynęło decydujące dozbieranie się dzisiejszych Niemiec. Sukcesy są posiadają one jednak charakter wybitnie koniunkturalny.

8 centralnych audycji radiowych z okazji „Tygodnia Propagandy Polskiego Związku Zachodniego“.

Doceniając znaczenie tegorocznego „Tygodnia Propagandy Polskiego Związku Zachodniego“, pozostającego pod protektorem Pana Prezydenta Rzplitej, a poświęconego z okazji 15-lecia Trzeciego Powstania Śląskiego sprawom śląskim, umieściło Polskie Radio w swoim programie w czasie od 30 marca do 5 kwietnia, 8 audycji specjalnych, poświęconych Śląskowi, które transmitowane będą przez wszystkie radiostacje polskie:

1. W dniu 30 marca, o godz. 17,50: Referat dr. Piotrowicza p. t. „Śląsk i jego polskość“.
2. Tegoż dnia (30 marca), o godzinie 22: Koncert symfoniczny.
3. W dniu 31 marca, o g. 12,15: Audycja dla dzieci „Kukielki Śląskie“.
4. Tegoż dnia (31 marca), o godzinie 19,45: Przemówienie Wojewody Śląskiego, dr. Michała Grażyńskiego.
5. W dniu 2 kwietnia, o godzinie 8 rano. Audycja dla szkół.
6. 3 kwietnia, o godz. 17,20: Wieniec pieśni ludowych śląskich.
7. 4 kwietnia, o godz. 20,55: Pogadanka Pośta Kopcia o Śląsku.
8. 5 kwietnia, o godz. 14: „Pompa stanęła“ fragment z powieści Gustawa Morcinka p. t. „Ludzie są dobrzy“.

Niezależnie od audycji powyższych przygotowują program specjalny radiostacje w Toruniu, Poznaniu, Katowicach i Krakowie. Radiostacja lwowska poświęca w dniu 5 kwietnia popularną „Wesołą Falę Lwowską“ sprawom Górnego Śląska“.

Kronika.

Nowemiasto dnia 30 marca 1936 r.

Poniedziałek Anieli w i Jana Kl.
Wtorek Kornelji i Balbiny p.
Środa Teodory M. i Hugona

Stońca: wachód o godz. 5.14 zachód o godz. 18.05

Egzaminowanie kandydatów na kierowców pojazdów mechanicznych.

Pozwolenie na prowadzenie pojazdów mechanicznych [prawa jazdy] wydawały dotychczas Urzędy Wojewódzkie na podstawie egzaminów przeprowadzanych przez te urzędy. Celem wprowadzenia istotnych ułatwień przy uzyskiwaniu tych pozwoleń Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych przekazał na terenie całej Polski sprawy egzaminowania i wydawania świadectw wymaganych do uzyskania pozwolenia Automobilklubowi Polski. Przekazane czynności spełniać będzie Automobilklub Polski za pomocą własnych biur technicznych ustanawianych we wszystkich miastach wojewódzkich, a w miarę wzrostu ilości kandydatów i w innych większych miejscowościach.

Biura te przeprowadzać będą egzaminowanie kandydatów i załatwiać wszelkie formalności wymagane do uzyskania pozwolenia łącznie z badaniem lekarskim. O zorganizowaniu biur technicznych w miastach wojewódzkich Automobilklub Polski ogłosi w terminie 30-dniowym przed ich uruchomieniem.

„Dziennik Ustaw” — dla wszystkich w urzędach wojewódzkich i starostwach.

Minister spraw wewnętrznych wydał zarządzenie do podległych władz i urzędów w sprawie udostępnienia ludności zaznajamiania się z treścią „Dziennika Ustaw” Rzeczypospolitej Polskiej.

Dotychczas tylko prenumeratory lub nabywcy pojedynczych numerów „Dziennika Ustaw” mogli zaznajamiać się z brzmieniem ogłaszanych w nim ustaw, dekretołów i rozporządzeń.

„Dziennik ustaw” ma być wykładany w urzędach wojewódzkich i starostwach w miejscach łatwo dostępnych dla interesantów, (poczekalni, biura informacyjne i t. d.) dla bezpłatnego przeglądania go przez osoby zainteresowane.

Minister spraw wewnętrznych w zarządzeniu swym podkreśla, że Dziennik Ustaw winien być udostępniony ludności z pominięciem biurokratycznych formalności i zbędnych zatrudnień, jak wyczekiwanie, meldowanie się, sztaluje i t.p.

Równocześnie z „Dziennikiem Ustaw” mają być wykładane również Dzienniki wojewódzkie.

Z miasta i powiatu.

Z Dyrekcji Gimnazjum Państw. w Nowemmieście.

Dyrekcja Gimnazjum Państwowego im. Ks. Biskupa Władysława Bandurskiego w Nowemmieście podaje do wiadomości wszystkich Rodziców i Opiekę Domową uczniów, uczęszczających do tut. zakładu, iż konferencja wywiadowcza odbędzie się w piątek, dnia 3-go kwietnia br. o godz. 17-ej (o 5-tej popoł.). Dyrekcja zaprasza Opiekę domową uczniów do wzięcia udziału w konferencji. Dyrekcja (—) M. Gołąb.

Ujęcie oszusta grasującego po gospodarstwach na Pomorzu.

Nowemiasto. Przed paroma tygodniami zamieściliśmy ostrzeżenie władz bezpieczeństwa przed niejakim Wilhelmem Wnukiem, który odwiedzał rolników na Pomorzu, szukając rzekomo gospodarstwa, które mógłby nabyć na własność. Przy tej okazji dokonywał licznych oszustw i kradzieży na szkodę ludzi naiwnych, udzielających mu noclegu.

Od dłuższego czasu poszukiwała Wnuka policja. Ostatnio oszust grasował w powiecie lubawskim, gdzie jednak powięta mu się noga. Ujęty został w chwili, gdy w miejscowości Kaczek pow. lubawskiego, zamierzał dokonać nowego oszustwa na szkodę rolnika Lewandowskiego. Przekazany władzom sądowym, Wnuk osadzony został w miejscowym więzieniu, gdzie oczekiwania będzie rozprawy

Aresztowanie.

Lubawa. W dniu 24-ym b.m. policja zaarrestowała szweca Sturmana zamieszkałego przy ul. Kopernika i odstawiła go do Sądu Grodzkiego, gdzie osadzony został w areszcie za wyrażanie się w sposób obrażający Państwo Polskie.

Walka z plagą włóczęgostwa.

Lubawa. Policja lubawska przytrzymała dnia 23-bm. i następnie przekazała do dyspozycji tut. Sądu Grodzkiego dwóch osobników, uprawiających włóczęgostwo i żebractwo. Jak się okazało są to niej. Niezgoda Aleksander i Chodyra Jan bez stałego miejsca zamieszkania. Wyrokiem z dnia 24 III 36 r. Sąd skazał każdego z nich po 3 miesiące umieszczenia w domu pracy przymusowej w Chojnicach.

Profanacja miejsca cudownego.

Lubawa. W Lipach pod Lubawą, miejscu cudownym, otaczanym powszechną czcią mieszkańców całego powiatu, niedawno temu jakiś nieczemnik-wandal powycinał młode brzoźki, które nakładem wysiłków i kosztów posadzone zostały przez ks. prałata Kasynę. Wdrożone dochodzenia policyjne ujawniły sprawcę w osobie niej. Sz. z Lubawy, który dopuścił się niecnego czynu z chęcią zysku, gdyż skradzione z miejsca cudownego drzewka używał do wyrobu mioteł. Należy spodziewać się, że sprawca, za swój niecny czyn, zostanie jaknajprzykładniej ukarany.

Z sali sądowej.

Lubawa. Dnia 25 marca br. odbyły się w miejscowym Sądzie Grodzkim rozprawy karne, na których zapadły następujące wyroki:

Za kradzieże leśne skazani zostali: Babski Antoni i Sontowski Aleksander rob. z Ziełkowa, każdy z nich po 156 zł. grzywny; Józefowicz Leokadja z Lorków na 28 zł. grzywny; Kaczyńska Franciszek, Kaczyńska Cecylja i Kaczyńska Helena po 21 zł. grzywny; robotnicy Kijewski Józef i Ruczyński Franciszek po 124 zł. grzywny; robotnicy Cichocki Jan na 12,50 zł. grzywny, Jadanowski Antoni 225 zł. i 20 zł. kosztów sądowych, Swiniarski Stanisław na 57 zł. grzywny.

Krezymon Anastazja z Grodziczna, za umyślne puszczanie w obieg fałszywej monety 10-cio złotych, skazana na 2 m-ce aresztu z zawieszeniem na 3 lata i 10 zł. kosztów sądowych.

Kasprzykowski Stanisław ślusarz z Bierunia za paserstwo roweru, skazany na 2 m-ce aresztu z zawieszeniem na 3 lata.

Nowość dla palaczy!

Zdrowie to największy skarb człowieka, a chcesz ten skarb zachować, używaj - - tylko **tutki** pod nazwą: - -

„Tutki Gaski to zdrowie“

o niezrównanej jakości, wykonane z najlepszych surowców, zupełnie nie szkodliwe dla zdrowia Gasną przy dopalaniu się, nie zapalając waty, szkodliwej dla organizmów palących. —

Żądaj wszędzie „Tutki G A S K I“.

Pokwitowanie.

Lubawa. Na rzecz kursu I-go stopnia P. W. w Samplawie, urządzonego przez Związek Strzelecki Oddział Lubawa, złożyli w gotówce i naturaljach z Lubawy.

Notariusz Jarzęcki 10 zł, dr. Wierzbowski 5, dr. Dziadek 5, Bartoszewicz i Kubica 5, N.N. 3, Dąbkowski Jan 2 Truszczyński Julian 2, Truszczyński Alfons 1, mecenas Petri 1, komendant Mucha 1, dyr. Sierszeński 1, Gałka Eugenjusz 1, nieczytelny 1, Czajkowski J. J., Czajkowski Alfred 1, Will Józef 1, Jankowski 1, Stiens 1 zł, Lisiński R. 5 kg mięsa i 2,5 kg kiełbasy, Leski Maks 2 kg. mięsa, Cichocki Józef herbatę, Zebrowski 4 chleby.

Zarząd Związku Strzeleckiego składa ofiarodawcom obywatelskie podziękowanie.

(—) Dr. Dziadek — prezes.

POKWITOWANIE.

Na zatrudnienie bezrobotnych miasta Lubawy w okresie zimowym 1935-36 złożyli w dalszym ciągu:

Wolski apt. 3 zł, Bendyk 50 gr, Zera 1 zł, Piotrowicz 50 gr, Przeradzki Leopold 1 zł, Neumann Jakob 50 gr, Maliszewski Władysław 5 zł, Fiszeder 1 zł, Dąbkowski 1 zł, Kasprowicz Jan 1,50 zł, Łukaszewski 50 gr, Hejka Alojzy 50 gr, Cygler A. 1 zł, lek. Dziadek 2 zł, Krasieński Jan 2 zł, Piasecki 50 gr, Przeradzki Albin 50 gr, Głab Józef 80 gr, Leska H. 1 zł, Stiens Ludwik 2 zł, Ganasieński 50 gr, Bieliński Jan 30 gr, Licznarski Bernard 30 gr, Will 1 zł, Wesolowski 1 zł, Jankowski Franciszek 2 zł, Truszczyński Julian 5 zł, Truszczyński Wacław 1 zł, Thimm Br. 50 gr, Kruza 50 gr, Staškowiak 50 gr, Sendlewski 50 gr, Zawadzki Jan 50 gr, Kochanowski 50 gr, Siemieński 50 gr, Dembowska Fr. 1 bochenek chleba, Leski Maks. 1,50 zł, Dr. Brasse 3 zł, Stolla 50 gr, Leski Kaz. 20 gr, Asł Władysław 50 gr, Dembowska Makymilian 1 zł, Strzelecki 50 gr, Adelman 50 gr, Jaroszewski Al. 1 zł, Lisiński 1,50 zł, Piasecki Al. 1 zł, Hejka Antoni 50 gr, Bestjanowa 1 zł, Kaszubowski Roman 2 zł, Jurkiewicz Bolesław 2 zł, Myszkowski W. 50 gr, Kamiński Józef 1 zł, Przeradzki Kl. 1 zł, Erzozowski Wiktor 1 zł, Bąk 50 gr, mec. Suhre 2 zł, Mówka 50 gr, Broniewski 1 zł, Czajkowski Władysław 5 zł, dyr. Kijora 5 zł, Wojciechowski burm. 2 zł. Kwestarze p.p. Nadolny Tadeusz i Zmijewski Fr.

Tysler Franciszek 10 zł, Tysler Teodor 4 zł, Licznarski Fr. 2 zł, Barański 1 zł, Lubowiecki 1 zł, Empel L. 1 zł, Jagusch 2 zł, Banacki 1 zł, Krasieński A. 2 zł, Dakowski 2 zł, Umiński 2 zł, Naumann Fr. 2 zł, Gutmann 1 zł, Kasprzycka 5 zł, ks. prof. Gordon 2 zł, Kościński 1 zł, Spizewski 2 zł, Cichocki J. 3 zł, Rudziński 1 zł, Gburkowski 3 zł, Brauer 2 zł, Gałka 1 zł, Bloch R. 1 zł, Karczewski 1 zł, Koschorrek Gustaw 5 zł, Wiśniewski Jan 2 zł, not. Jarzęcki 5 zł, mec. Petri 2 zł, Rytlewski 50 gr, Maliszewski Aug. 1,50 zł, Drost 2 zł, Olszewski 1 zł, Grzonkowski 50 gr, nieczytelny 1 zł, Piotrowicz 1 zł, Biernacki 1 zł, Ruczyński 1 zł, Truszczyński Alfons 3 zł, Jankowska A. 1 zł, Jagielska Walerja 1 zł. Kwestarze: p.p. Kaszubowski Roman i Jurkiewicz Bolesław.

Bartoszewicz i Kubica 10 zł, lek. wet. Roszczak 2 zł, Lahfeld 2 zł, Bałewski 1,50 zł, Frański 1 zł, Szepepański 1,50 zł, Zalewski 1 zł, N. N. 50 gr, Kirynowski 50 gr, J. Ruczyński 2 zł, ksiądz prałat Kasyna 3 zł, N. N. 50 gr. Kwestarze: p.p. Plywaczki Antoni i Hejka Alojzy.

Komitet Lokalny Funduszu Pracy na miasto Lubawę składa ofiarodawcom jak też i kwestarzom swe obywatelskie i społeczne podziękowanie.

(—) Wejciechowski, burmistrz i przewodniczący Komitetu.

Z dalszych stron.

Straszny wypadek przy pracy.

Wąbrzeźno. Przy zwalaniu z wozu kamieni na polnej drodze pod Nielubiem bezrobotny Śliwiński z Wąbrzeźna został ugodzony większym kamieniem tak niebezpiecznie, że obie nogi uległy pogruchołaniu. Biedakowi grozi amputacja nog.

Poród i chrzest na ulicy.

Toruń. W godzinach popołudniowych wydarzył się na Bydgoskim Przedmieściu niezwykle wypadek — porodu na ulicy. Przechodząca ulicą z swym mężem p. L. porodziła dziewczynkę.

Wypadek ścignął Wumy ciekawskich. Przybyło aż kilku posterunkowych P. P. Zawezwano pogotowie ratunkowe. Zanim jednak karetka przybyła na miejsce wypadku wobec niezwykłości sytuacji i obawy o życie dziecka przyniesiono wodę, poczem jeden z przygodnych widzów ochrzcił dziecko. Na życzenie matki nadano dziecku imię Jadwiga.

Po pewnym czasie matkę wraz z dzieckiem zabrała karetka pogotowia do szpitala miejskiego. Matka jak i dziecko czują się dobrze.

Zbrodnia obłąkanej matki

Kraków, który jeszcze nie ochłonął z ostatnich wypadków, został wczoraj wstrząśnięty nową tragedją, przypominającą straszny czyn bezrobotnego Józefa Stasiaka w Łodzi, który podciął gardła dwóm swoim córeczkom i w ten sam sposób popełnił samobójstwo.

Zona kolejarza Wawra, w czasie nieobecności męża powiesiła dwie swoje córeczki, 9-letnią Elżbietę i 12-letnią Florentynę.

Dokonawszy potwornego dzieciobójstwa, powiesiła się sama.

Stwierdzono, że dziewczynki stoczyły przed śmiercią zaciętką walkę z matką. Wawrowa miała pogryzione i podrapane ręce.

Przyczyną niesamowitej zbrodni był obłęd, początki którego już od pewnego czasu zdradzała Wawrowa.

Wysuszone mydło Tukan

jest najoszczędniejszym i najtańszym MYDŁEM do PRANIA!!!

Dramat wdowy.

W tych dniach przybyła do Gniezna mieszkanka Bydgoszczy, 41-letnia Erika Raniszewska wdowa po kelnerze, by w pierwszą rocznicę zgonu swego małżonka pomodlić się nad jego grobem i wysłuchać zamówionej mszy za duszę zmarłego. Mąż jej zmarł w zakładzie psychiatrycznym, Dziekanca, pochowano zaś go na cmentarzu parafjalnym św. Piotra.

Rozpamiętywanie wdowiego i ciężkiego obecnie spowodu oplakanych warunków materialnych losu, przypawilo Raniszewską o desperację.

Wychodząc z cmentarza udała się na jezioro Jelonek i rzuciła się do wody w zamiarze samobójczym. Woda okazała się na szczęście płytką i desperatka legła w niej wystawiając głową ponad powierzchnię, pomimo chwilową utratę przytomności.

Dostrzegli niezwykłego „trupa” chłopcy, na ich alarm nadbiegli starsi i Raniszewską, po odwiezieniu do szpitala, odratowano.

Przy denatce znaleziono listy do rodziny, której wyrzeka obojętność względem niej.

Możliwość eksportu serów do U. S. A.

Pomimo, iż Stany Zjednoczone Am. Półn. są wielkim producentem serów wszelkiego typu produkcja krajowa nie pokrywa zapotrzebowania. Naskutek tego istnieje duży import serów ze Szwajcarii, Holandji, z krajów bałtyckich i t.d., a także i z Polski. Wartość importu z Polski w r. 1934 wyniosła 2.096 dolarów. Sezon w Handlu serami rozpoczyna się z początkiem wiosny. Na rynku amerykańskim istnieje obecnie zainteresowanie importem serów z Polski, dotąd bardzo mało znanych w Stanach Zjednoczonych, na co nasi producenci serów oraz eksporterzy powinni zwrócić uwagę.

Skazanie kolporterów podburzających ulotek.

Na terenie powiatu przasnyskiego ukazały się swego czasu ulotki o treści podburzającej i siejącej niepokój, wydrukowane w sposób konspiracyjny. Przeprowadzone dochodzenia ustaliły, że ulotki te kolportują: b. poseł Henryk Kakowski, wiceprezes zarządu powiatowego Stronnictwa Narodowego w Przasnyszu, Edmund Smoleński członek Stronnictwa Narodowego i Teodor Chmielewski woźny sekretariatu Stronnictwa Narodowego w Przasnyszu. Pociągnięci do odpowiedzialności, wszyscy trzej skazani zostali przez sąd grodzki w Przasnyszu na kary od miesiąca do trzech miesięcy aresztu.

Projekt utworzenia obozów koncentracyjnych w Rumunji.

BUKARESZT. Rząd rumuński opracowuje projekt utworzenia obozów koncentracyjnych dla elementów wyrotowych, przede wszystkim dla komunistów. Władze rumuńskie wzorują się na przykładzie Grecji i Bułgarii, które utworzyły podobne obozy.

Ruch Towarzystw.

„Bacność Westfalczyki“

Zebrańcie koła Związku Obrony Praw Górników Nadrenji i Westfalji na powiat lubawski odbędzie się w niedzielę dnia 5 kwietnia b. r. w lokalu p. Serożyńskiego w rynku zaraz po sumie to jest godz. 12.30. O liczny udział prosi Zarząd.

Nr. Km. 51/36.

Obwieszczenie

o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Lubawie rewiru I. **Juljan Szukalski** mający kancelarię w Lubawie ul. 19. Stycznia Nr. 4 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia **2 kwietnia 1936 r.** o godz. **11.30 w Szwarcenowie** pow. lubawski odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości należących do **Wład. Sugajskiego** obecnie zam. w **Krotoszynie**, pow. lubawski i do spadkobierców po **Balbinie Sugajskiej** składających się z 4 zrebaków jednorocznych, 1 zrebaka dwuletn., 4 koni roboczych, 4 jałowic jednorocznych, 1 sani wyjazd., 1 wolanta czarno lakierowanego i 1 dokarta oszacowanych na łączną sumę **zł 1540.**

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Lubawa dn. 6 marca 1936 r.

(—) **Szukalski**, komornik.

Narady skarbowców nad reorganizacją systemu egzekucyjnego.

Na terenie całej Polski odbywają się obecnie doroczne zjazdy naczelników urzędów skarbowych. W zjazdach tych biorą udział p. p. wiceminister skarbu Świtalski, wicedyrektor departamentu podatkowego Lubowicki oraz naczelnik Guzikowski.

Tematem obrad — obok usprawnienia administracji skarbowej jest w r. b. reorganizacja systemu egzekucyjnego. Odpowiedni projekt nowej ustawy egzekucyjnej jest opracowany w ministerstwie skarbu.

Cykl zjazdów prowincjonalnych zakończy zjazd dyrektorów izb skarbowych który odbędzie się między 7 — 8 kwietnia w Warszawie, w obecności wicepremiera i ministra Skarbu E. Kwiatkowskiego, wiceministrów Skarbu i wyższych urzędników ministerjalnych.

Ogłuszanie elektrycznością w rzeźni bydgoskiej

Bydgoszcz jest miastem dotrzymującym kroku w ogólnym postępie cywilizacji zachodniej Europy.

Ostatnim tego dowodem jest samorzutne zniesienie uboju rytualnego i zaprowadzenie uboju humanitarnej według najnowocześniejszej metody i środków — zapomocą ogłuszenia elektrycznego.

Gdy w Polsce całej toczy się debata na temat zniesienia uboju rytualnego Zarząd miejski Bydgoszczy wydał nowy regulamin dla rzeźni miejskiej, zezwalający jedynie na ubój po ogłuszeniu.

Decyzja ta wymagała sprowadzenia specjalnego aparatu elektrycznego z zagranicy. Zabiegi dyrekcji rzeźni odniosły porządany skutek. Władze państwowe udzieliły zezwolenia na sprowadzenie aparatury z zagranicy i zniżyły w tem celu nawet znacznie cło wwozowe. Aparatura została przywieziona do Bydgoszczy i zainstalowana.

Dalszy wzrost wkładów w Komunalnych Kasach Oszczędności.

Według danych tymczasowych Głównego Urzędu Statystycznego, ogólny stan wkładów oszczędnościowych w 362 komunalnych kasach oszczędności wzrósł w lutym o 9 milionów zł. do kwoty 634,4 miljn. zł., a wkłady za rachunkach czekowych i żyrowych — o 3,6 miljn. zł. do 67,1 miljn. zł. Łączny zatem przyrost wkładów osiągnął w lutym 12,6 miljn. zł.

Z ogólnej sumy wkładów — 701,5 miljn. zł., na kasy miejskie przypada wkładów — 466,2 miljn. zł., a na kasy powiatowe — 230,3 miljn. zł.

Surowy wyrok za działalność komunistyczną.

KIELCE. Sąd Okręgowy w Kielcach rozpatrywał ostatnio sprawę przeciw 6-ciu osobom o udział w partii wywrotowej i o działalność komunistyczną. Czterech z pośród oskarżonych sąd skazał na 3—8 lat więzienia z pozbawieniem praw. Są to Zdunek Władysław, Biernat Piotr, Marczewski Stanisław i Mauer Szulim. Pozostałych czterech oskarżonych sąd uniewinnił.

Wykrycie składnicy bibuły komunistycznej w Białymstoku.

BIAŁYSTOK. W Białymstoku aresztowano kurjerkę komunistyczną nazwiskiem Polak, która od pewnego czasu trudniła się przewożeniem bibuły komunistycznej. W związku z tem aresztowaniem wykryto i zlikwidowano w Białymstoku składnicę bibuły komunistycznej, przy czym aresztowano 4 dalsze osoby.

Odprawa prezesów i komentantów Zw. Strz.

Władze naczelne Związku Strzeleckiego zwołują do Warszawy na dzień od 24 do 26 kwietnia br. wielką odprawę prezesów, komentantów, kierowniczek i komendantem p. k. — okręgów, podokręgów i powiatów Zw. Strzeleckiego z całej Polski.

W dniu 24 i 25 kwietnia ubradować będą władze okręgowe Z. S. poczem dnia 26 kwietnia odbędzie się plenarna odprawa wszystkich uczestników, których ilość przewidziana jest na 1.200 osób.

Obrady których temat stanowią najważniejsze zagadnienia organizacyjne Zw. S. połączone będą z uroczystymi wystąpieniami wystąpieniami na zewnątrz przy udziale chorągwi organizacyjnych Z. S. (powiatów) w liczbie około stu.

Premje za zgodne pożycie małżeńskie.

Wśród wielu zwyczajów angielskich, nieznanych zupełnie na kontynencie zasługuje na uwagę oryginalny zwyczaj nagradzania par małżeńskich za zgodne z sobą współżycie. Zwyczaj ten zachowuje od 500 przeszło lat około 80 gmin angielskich.

W dniu patrona danej gminy przed miejscową władzą stają pary małżeńskie, które pretendują do nagrody za zgodne pożycie. Odbywa się rodzaj sądu ludowego, w którym sąsiedzi po uroczystym zaprzysiężeniu według formuły zachowanej w stylu średniowiecznym, zaświadcza czy dana para żyła przez cały rok w przykładowej zgodzie. Jeśli opinia świadków wypadnie jednomyślnie, przykładowi małżonkowie otrzymują nagrodę, dochodzącą w niektórych gminach do 100 funtów. Oczywiście aby uzyskać nagrodę, trzeba żyć w zgodzie ze swymi sąsiadami. Szkoda, że nie prowadzi się statystyki nagrodzonych par.

Prezes banku Polskiego w Amsterdamie.

Prezes Banku Polskiego, p. Adam Koc, wyjechał z Londynu po czterodniowym pobycie, w towarzystwie dyrektora Banku Polskiego, p. Leona Barańskiego, do Amsterdamu, celem złożenia wizyty gubernatorowi Banku Holenderskiego.

Powrót Prezesa Banku Polskiego, p. Adama Koca, spodziewany jest w poniedziałek lub wtorek przyszłego tygodnia.

Nowy dyrektor Izby przemysłowo-handlowej w Gdyni.

Na wniosek prezydium Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni p. minister przemysłu i handlu dr. Górecki mianował dyrektorem Izby dr. Wł. Kulikowskiego.

Nowy dyrektor Izby gdyńskiej przez wiele lat był dyrektorem Polskiego towarzystwa handlu kompensacyjnego.

Chiny mają najwięcej ślepców.

Jak wykazały niekompletne wprawdzie chińskie statystyki urzędowe, na każdy tysiąc chinczyków, 35 jest ślepych. Ten wysoki procent ludzi pozbawionych wzroku, wywołany jest przez bakterie gromadzące się na ciele chinczyka, naogół mało dbającego o swą czystość zewnętrzną. Bakterie te dostają się do oczu przez pocieranie ich brudnymi rękoma. Następuje zapalenie, które wobec braku jakiegokolwiek pomocy lekarskiej, kończy się w 99 wypadkach na 100 całkowitą ślepotą.

W Chinach niema żadnej instytucji filantropijnej, która by się zajmowała losem ociemniałych, uczyć ich pożytecznych rzemiosł, wykonywanych w innych krajach przez niewido-

mych. Wskutek tego niewidomy chyńczyk o ile nie przygarnie go która z dość licznych w Chinach misyj chrześcijańskich, zajmuje się żebractwem, pędząc żywot parjasa, wyrzuconego poza nawias społeczeństwa. Jedynie w niektórych większych miastach chińskich znajdują się przytulki dla niewidomych, gdzie jednak warunki bytowania są tak niezdane, że niewidomi wołą często kij żebraczy od łaskawego chleba ofiarowanego im w przytulku.

PROGRAM RADJOWY.

Warszawa — wtorek 31. III.

6.35—8.10 Aud. poran. 12.03 Dzienn. pol. 12.15 Aud. dla szkół (z Katowic) 12.40 „Godzina we Francji” - koncert ork. kamer. 13.25 Chwilka gospodar. domowego 13.30 „Z rynku pracy” 13.35 Programy lokalne w rozgl. region. przerwa w Warszawie. 15.15 Wiad. o eksp. polskim. 15.20 Przegląd giełdowy 16.00 Skrzynka P.K.O. 16.15 Koncert z Krakowa 16.45 Cała Polska śpiewa 17.00 Skarby Polski - Człowiek na ziemiach naszych - Kaszubi (odeczyt ze Lwowa). 17.15 Płyty dla znawców 18.10 Piosenki francuskie. 18.30 Książki o chłopach i wśród chłopów - szkic literacki 18.45 Progr. na dzień nast. 18.55 Skrzynka rolnicza 19.05 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadom. sport. lokalna. 19.39 Wiadom. sport. ogólna. 19.45 Pogadanka aktualna 19.55 Przerwa 20.00 Łańcuch nieszczęścia - skecz 20.10 Koncert muzyki lekkiej 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Obrazki z Polski współczes. 21.00 IX-ty koncert historyczny muzyki polskiej (z Krakowa) 22.00 Muzyka lekka 22.45 Osobliwości wód leczniczych w Polsce (odeczyt w języku esperantkim - z Krakowa) 23.00 Wiadom. meteorol. 23.05 Muzyka taneczna (płyty).

Warszawa — środa 1. IV.

6.30—8.10 Aud. poran. 12.03 Dzienn. pol. 12.15 Dziecko w wieku przedszkolnym” „Walka z chorobowością” - pogadanka 12.30 Koncert (ze Lwowa) 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego 13.15 Programy lokalne w rozgl. region.; przerwa w Warszawie. 15.15 Wiadom. o eksporcie polskim 15.20 Przegląd giełdowy 15.30 Koncert Ork. Staż. Węziłłennej 16.00 Zagadki muzyczne - aud. dla dzieci starsz. (ze Lwowa) 16.20 Duety 16.45 Rozmowa muzyka ze słuchaczem radja 17.00 „Dyskutujemy” - Co myślimy o ubezpieczeniach społecznych 17.20 „Jak to miło w kwietniu bywa” (z Poznania) 17.50 „Książka i wiedza, Na wysokiej połoninie 18.00 Koncert Kameralny 19.38 Zagadka sportowa z nagrodami” 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 Muzyka lekka (płyty) 20.45 Dzien. wieczorny 20.55 Obrazki z Polski współcz. 21.00 Koncert Chopin. 21.40 „Prima aprilis literacki” - dialog 21.55 Pogadanka aktualna 22.05 Próbnny koncert międzykontynentalny 23.00 Wiadom. meteorol. 23.05 Muzyka taneczna (płyty) 23.30 Pogawędka w języku angielskim.

Toruń — wtorek 31. III.

6.50—7.50 Muzyka poranna (płyty) 7.50 Odczytanie programu na dzień bież. 7.55 Parę informacji 13.35 Orkiestra i soliści (płyty) 15.20 Przegląd giełdowy i komunikat żeglarski 15.30 Zespoły wokalne w operach (płyty) 17.15 Płyty dla znawców (z Warszawy) 18.30 Budujemy okręty - odczyt. 18.45 Recital fortepian, 19.00 Skrzynka rolnicza. 19.10 Zapowiedź progr. na dzień następny 19.20 Koncert reklamowy 19.35 Wiadom. sport. z Pomorza 22.45 Wesole piosenki (płyty) 23.05 Tańce i piosenki (płyty).

Toruń — środa 1. IV.

6.50—7.50 Muzyka z płyt (z Warszawy) 7.50 Odczytanie programu na dzień bieżący. 7.55 Parę informacji. 13.15 Muzyka lekka (płyty) 15.20 Przegl. giełd. i komunikat żeglarski 18.30 Skrzynka techniczna 18.40 Życie kult. artyst. i naukowe na Pomorzu 18.45 Utwory skrzypcowe (płyty) 19.00 Wiadom. gospodarcze z Pomorza 19.10 Zapowiedź programu na dzień następny 19.20 Koncert reklam. 19.35 Wiadom. sport. z Pomorza 20.00 Rosyjska muzyka symfoniczna (płyty) 23.05 Tańce i piosenki (płyty).

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 27. III. 1936 Za 100 kg. płaceno

Żyto	13,25 — 13,80
Pszonica	19,50 — 19,75
Jęczmień browarowy	15,25 — 15,50
Jęczmień jednolity	13,75 — 14,25
Owies	15,00 — 15,75
Otręby żytnie	9,75 — 10,25
Otręby pszenne (grube)	11,00 — 11,50
Otręby (średnie)	00,00 — 00,00
Gorczyca	00,00 — 00,00
Groch Viktorja.	24,00 — 29,00
Groch Folgera	22,00 — 24,00

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemimieście n. Drw
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemimieście n. Drw.

Nasiona

buraków pastewnych, marchwi i brukwi tylko pierwszorzędných hodowców, kończyny i trawy wszelkiego rodzaju, nasiona warzyw ogrodowych i polnych

poleca

„ROLNIK“

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa
LUBAWA NOWEMIASTO
Telefon 39. Telefon 49.

FORMULARZE

posiada stale na składzie

Drukarnia : : Księgarnia
B. Miłoszewski - Nowemiasło
Telefon Nr. 59 Rynek Nr. 19

Najnowsze desenie

TAPET

Farby, Lakiery, Pokosty, Krede,
Szablony, Szelak, Pendzle, Klej,
poleca

Nowa Drogerja

właśc. WACŁAW TRUSZCZYŃSKI
LUBAWA (Pomorze) ul. Zamkowa 1;

Tylko za

80 gr.

oprawa książek szkoln.

w Drukarni

B. Miłoszewskiego
Nowemiasło - Rynek.

Zaprowadziłem

lakierowanie
rowerów

sposobem fabrycznym
(piecowym) oraz

szlifowanie

noży i szajb
rzeźniczkich (Wolfa)

B. Duszyński

Nowemiasło Sobieskiego 11

Książnica Kopernikańska
w Torunlu

Motor

(2³/₄ ps) na prąd stały
nowy mało używany
sprzedam

Mierzyński Edmund
Nowemiasło ul. Kościel.

Aparat radjowy

tanio sprzedam

L. Skwarski
ul. Kościelna.

Polecam na święta po cenach zniżonych

Obrączki ślubne,

Zegary, Zegarki, Biżuterję,

Płyty gramofonowe

Własny warsztat zegarmistrzowski — poleca

ST. RADZISZEWSKI - zegarm. złotnik.

Bilety wizytowe

wykonuje

szybko i po cenach umiarkowanych
Drukarnia Miłoszewskiego
Nowemiasło